

בס"ד. ש"פ תשא, ט"ז אדר, ה'תשכ"ח*.

(הנחה)

כי תשא גו', הנה בפרשה זו¹ מבואר ענין העבודה במשכן ובמקדש דאקרי משכן², ענין מעשה הקטרת, שזה הי' מהעבודות העקריות במשכן, ואעפ"י שגם בפרשה הקודמת, פ' תצוה³, מדובר מענין הקטרת, וכן בפרשה הבאה, פ' ויקהל⁴, אבל שם מדובר רק בכללות, ובפרשה זו מבואר הענין בפרטות, דהיינו ההכנות לזה, וממה שהי' הקטרת נעשית, וכן גודל הענין שבזה, והלאוים הקשורים בזה וחומר הענין שבהם ועד לענין של היפך החיים להעובר עליהם, אשר גם ענין זה דהיפך החיים מבואר דוקא בפרשה זו מאחר שכאן מבואר חומר הענין, והגם שגם בקרבנות ישנם כו"כ לאוים כמו חולין בעזרה ושחוטי חוץ וכו', אך אין זה מגיע לקטרת שחמורה כ"כ עד לענין של היפך החיים להעושה במתכונתה.

והנה ענין הקרבנות ומעשה הקטרת ה"ז עבודת המשכן, וכמשנ"ת במאמר דיום ההילולא שעיקר העבודה במשכן ומקדש הו"ע עבודת הקרבנות (שכולל גם מעשה הקטרת), ולכן הי' המשכן מעצי שטים דוקא וכו' (כמבואר שם) ועיכ"ז נעשה הושכנתי בתוכם, דהנה כללות ענין הקרבנות הו"ע קירוב כל הכחות⁵ ועד להקירוב אשר רזא דקורבנא עולה עד רזא דא"ס⁶, אך ישנו חילוק בין קרבנות סתם למעשה הקטרת, דקרבנות נקראים אכילה וכמ"ש⁷ את קרבני לחמי לאשי גו', ולכן נקראים ישראל רעיתי⁸, דפי' רעיתי פרנסתי בשני תמידין כו' וכדאיתא במדרש⁹ ישראל מפרנסין לאביהן שבשמים, משא"כ מעשה הקטרת הו"ע הריח, ואע"פ

(* המאמר הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א.

(1) ל, לד ואילך.

(2) עירובין ב, א. וש"נ.

(3) ל, ז ואילך.

(4) לז, כט.

(5) ספר הבהיר סמ"ו.

(6) זח"ב רלט, א. זח"ג כו, ב.

(7) פנחס כח, ב.

(8) שה"ש א, ט.

(9) שהש"ר א' ע"פ לטוסתי. זח"ג ז, ב.

שמצד ענין ההתכללות שבקדושה הנה גם בקרבנות ישנו ענין הריח, וכמ"ש ריח ניחוח לה'¹⁰ אך בעיקר הקרבנות הם ענין האכילה, וע"כ היכן מחלקים בין נוקבא דפרדשקא הימנית לפרדשקא השמאלית, גבי קטרת דוקא, כיון שדוקא בקטרת הנה עיקר ענינה הוא הריח, וע"כ הנה בכח הקטרת דוקא הוא להפך הלעו"ז, דהנה הקרבנות צ"ל מן המותר בפיך דוקא, משא"כ בקטרת ישנו גם ענין המור שזהו"ע הלעו"ז וכמו שמבאר אדמו"ר הזקן¹¹ בענין ששה חדשים בשמן המור ומרדכי מירא דכיא, ולא רק שהמור הוא מלעו"ז, אלא שכל אחד ואחד מסממני הקטרת קשור עם ענין הלעו"ז, שהרי בקטרת דוקא י"א סממנים (ואם חסר א' כו'), היינו שכל אחד מסממני הקטרת הוא אחד מן י"א, שי"א הוא ענין הלעו"ז שאינו (כמו בקדושה ששם הוא) עשר ולא אחד עשר, ועוד שהרי י"א סממנים אלו הם כנגד י"א אלופי עשו, דהיינו שכל אחד מסממני הקטרת הוא כנגד אחד מאלופי עשו, וא"כ כל אחד מן הי"א סממנים קשור עם ענין הלעו"ז, שענין הקטרת הוא להפך את הלעו"ז לקדושה, והכח לזה הוא מאחר שקטרת הו"ע הריח שמגיע למעלה יותר מקרבנות.

והנה מעלת הריח הוא שמגיע בעצם הנפש, וע"כ בכח הריח, ודוקא ריח חזק, לעורר מהשינה, שזה בכח הריח דוקא ואי"ז בכח האכילה, ואדרבה, שאכילה גורמת לשינה, וע"כ איתא במס' יומא¹² שהכ"ג צריך למעט באכילתו בערב יוה"כ, מפני שהמאכל מביא את השינה, משא"כ ריח מעורר מהשינה, מאחר שמגיע בעצם הנפש, וזהו מה שעבודת הכה"ג ביוה"כ אחת בשנה היתה בקטרת דוקא שהו"ע הריח, דכמו באדם למטה הנה הריח בכחו לעורר את עצם הנפש, כמו"כ הוא במקדש שעבודה בריח הוא בקה"ק, ואע"פ שהי' נכנס לשם גם עם דם הקרבנות, אך עיקר העבודה בקה"ק היתה בקטרת, וחיידוש מעשה הקטרת ביוה"כ הוא בקה"ק, ומצד מעלת ענין הקטרת ע"כ וכל אדם לא יהי' באהל מועד וגו'¹³, וגם בכל השנה (שבחסידות מבואר ענין זה לגבי יוה"כ¹⁴ — אבל כן הוא בכל השנה¹⁵ מצד מעלת הקטרת), שהו"ע הריח שמגיע בעצם הנפש, והנה

(10) עטרת ראש לו, ב. ד"ה וירח ה' את ריח הניחוח תרד"ע ואילך (המשך תעריב ח"א ע' תלו ואילך). זח"ג קל, ב. רפט, א.

(11) בתו"א דרושי פורים (צב, א. צט, א).

(12) יח, א.

(13) אחרי טז, יז.

(14) אוה"ת יוה"כ ד"ה וכל אדם (ע' א'תקנה ואילך).

(15) יומא מד, א.

כמו שבגשמיות בכח הריח דוקא לעורר מהשינה כמו"כ הוא ברוחניות שבכדי לעורר מהשינה הוא ע"י הריח דוקא, והנה ענין השינה נתבאר במאמר דפורים¹⁶ בענין מש"כ¹⁷ אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק וגו', והיינו שהגם דכנסת ישראל ישנה בגלותא, אך מאחר שלבי ער, דהיינו שהיחידה שבנפש היא בשלימות וער אצל כאו"א, ע"כ קול דודי דופק פתחי לי, בכדי שיהי אחותי רעיתי יונתי תמתי (והנה במאמר הנ"ל נתבאר פסוק זה דאני ישנה וגו' והמשך הפסוקים פשטתי את כתנתי וגו', אשר הביאור בהם הוא דלאחר הקול דודי דופק) הנה ע"ז עונה כנסת ישראל פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה, ומביא אדמו"ר מהר"ש ואדמו"ר הצ"צ ברשימותיו לשה"ש (עה"פ¹⁸ דודי שלח ידו וגו') דבמד"ר שה"ש עה"פ פשטתי את כתנתי וגו' איתא, דקאי על בגדי כהונה ובגדי מלכות שפשטו ממנו בגלות, דלכאורה אינו מובן השייכות דבגדי כהונה וכו' לכאן, ומבארים, דמאחר שאני ישנה בגלותא וקול דודי דופק לעורר מהשינה, ע"כ התשובה ע"ז היא דפשטתי את כתנתי, שחסרים לה הבגדי כהונה כו', ולכן אי אפשר שתהי עבודת הקרבנות שנק' ריח ניחוח לה, ובפרט מעשה הקטרת שהו"ע הריח, והריח מעורר מהשינה, ומאחר דפשטתי בגדי כהונה ואין ריח הקרבנות והקטרת, א"כ איככה אלבשנה להתעורר בבחי' אחותי רעיתי כו', וע"ז משיבה רוח הקדש בשם הקב"ה רחצתי את רגלי איככה אטנפם, דהנה ביהמ"ק נקרא¹⁹ הדום רגליו של הקב"ה, ובביהמ"ק הי' השראת השכינה, כמ"ש²⁰ הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי הבית הזה, שזו היא תמיהה קימת, אך לאחר שרחצתי את רגלי, אַז איך האָב זיך אָפּגעוואָשן מלהיות מתלבש בבית המקדש, א"כ איככה כו'.

ואע"פ שגם בזמן הגלות ישנו ענין הקרבנות דתפלות כנגד קרבנות תקנום²¹, וכמו"כ ישנו גם ענין הקטרת עכשיו, שזהו ענין תפלת מנחה, שנקראת מנחת קטרת, וכמבואר בהדרושים המבארים מעלת תפלת המנחה על שאר התפלות, ואף אלי' לא נענה אלא בתפלת המנחה²²,

(16) ד"ה בלילה ההוא פ"ב ואילך (לעיל ע' קלב ואילך).

(17) שה"ש ה, ב.

(18) שם, ד.

(19) דברי הימים"א כח, ב.

(20) מלכים"א ח, כז.

(21) ברכות כו, ב.

(22) ברכות ו, ב.

כמ"ש בהפטרה דשבת זו²³. אך ההמשכה שע"י התפלה היא רק בפנימיות העולמות, וידוע שההמשכה צריכה להיות גם בחיצוניות העולמות כמבואר בענין התורה שצריך להיות למוציאיהם בפה²⁴ דוקא, וכמו שמאריך אדמו"ר הזקן בתניא²⁵, וכן במצוות צריך להיות מעשה המצוות דוקא, ועד שכללות ענין התורה ומצות הוא דוקא למטה בעוה"ז דלמצרים ירדתם²⁶, ובקרבנות אמנם כן הוא שעל ידם הוא גילוי ההמשכה גם בחיצוניות העולמות, משא"כ ע"י התפלות דבמקום קרבנות תקנום ההמשכה היא רק בפנימיות העולמות, ולהיות שע"י המצוות ההמשכה היא בחיצוניות העולמות, הנה ע"ז עונה כנסת ישראל פשטתי את כתנתי וגו'.

וע"ז ממשיך בהפסוק, דודי שלח ידו מן החור, והיינו שהגם דרוה"ק משיבה בשם הקב"ה רחצתי את רגלי איככה גו', אבל מצד הענין דדודי שלח ידו, אשר דודי הו"ע האהבה עצמית של הקב"ה לנשמות ישראל (וכמו שמבאר אדמו"ר הזקן בהמאמר על הפסוק קמתי אני לפתוח לדודי, ונתבאר בשיחת כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע²⁷), ומצד האהבה עצמית, הנה שלח ידו מן החור, דחור הוא גם מל' חור כרפס וכן מל' חרות²⁸ ועי"ז נעשה הפתחי לי, ולאחר הפתחי לי הד' דרגות דאחותי רעיתי יונתי תמתי, שאלו הן ד' מדריגות בין בהעבודה בענין האהבה, דלית פולחנא כפולחנא דרחימותא²⁹, ובין בעבודה דקיום המצוות, דד' מדריגות אלו הן כנגד ד' אותיות דשם הוי"ו³⁰, ועי"ז הנה ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר³¹, אשר בד"א י"ל שהד' ענינים דאורה ושמחה וגו' הם כנגד הד' אותיות דשם הוי", דאורה זו תורה³² וכמ"ש³³ כי נר מצוה ותורה אור, שזהו"ע ספירת החכמה, שמחה הו"ע מועדים³² לשמחה, שהו"ע ספירת הבינה, וששון זו מילה³² שזהו"ע ספירת היסוד שהוא עיקר

(23) מלכים-א יח, לו.

(24) עירובין נד, א.

(25) פל"ז.

(26) שבת פח, סע"ב.

(27) בשה"ש תורת שלום ליל שמח"ת תרס"ו — בהנחת כ"ק מו"ח אדמו"ר (ע' 59 ואילך).

(28) רשימות הצ"צ (אוה"ת שה"ש ח"ב ע' תקכט).

(29) ראה זהר ח"ב נה, ב. ח"ג רסז, א. לקו"ת שלח מב, ג.

(30) וכמבואר בלקו"ת שה"ש (לד, א ואילך) ובמאמר דאדמו"ר מוהר"ש דשנת תרכ"ח (ע' פב ואילך).

(31) מגלת אסתר ח, טז.

(32) מגילה טז, ב.

(33) משלי ו, כג.

הז"א, ויקר אלו תפלין³² שהם בחי' המלכות וכמבואר בסוף דשערי אורה³⁴ וכמו שהיא בשרשה בעצמות א"ס ב"ה, שזהו מש"כ בזהר חדש³⁵ שתפלין הם דיוקנאה דחותמי' דמלכא עילאה, דדיוקנא וחותם הו"ע ספירת המלכות, והיינו שע"י הפתחי לי נמשך הד' אותיות דשם הוי' בעבודה, וכן בהאורה ושמחה וגו'.

וזהו ג"כ מש"כ ליהודים היתה אורה וגו' וכמ"ש בגמרא³⁶ דכל הכופר בע"ז נק' יהודי, והיינו שקודם ישנו ענין המס"נ שבזה עמדו אז בימי הפורים, וזהו"ע הפתחו לי כחודה של מחט שהו"ע המס"נ, ואח"כ הן הד' מדרי' דאורה ושמחה וששון ויקר, וזהו ג"כ מש"כ³⁷ איש יהודי הי' בשושן הבירה ושמו מרדכי, דמרדכי מן התורה מנין שנאמר³⁸ מר דרור, ומתרגמין מירא דכיא³⁹, וכמבואר בתו"א⁴⁰, ויהודי הו"ע המס"נ כנ"ל, דיהודי הוא מל' הודאה שלמעלה מטו"ד, וזה פעל בכולם את ענין המס"נ שכולם נק' יהודיים דוקא וכבמרז"ל שזהו היפך מצבם הקודם שהשתחוו לאנדרטי' כמסופר בגמרא⁴¹, ואח"כ נמשך ממס"נ זה בהד' אותיות דשם הוי', אורה ושמחה וששון וגו' ועד לאורה ושמחה וששון ויקר למטה מעשרה טפחים, כפשוטו של מקרא.

(34) מח, ב ואילך.

(35) שה"ש עט, ב.

(36) מגילה יג, רע"א.

(37) מג"א ב, ה.

(38) תשא ל, כג.

(39) חולין קלט, ב.

(40) מג"א צ, ד.

(41) מגילה יב, א. תוד"ה שלא ע"ז ג, א.